
ANASTASIADİS HÜKÜMETİ'NİN UYGULADIĞI TEHLİKELİ POLİTİKALAR *■■■■■■■■■■
KAYBEDECEK MİYİZ?

-

26.02.2018

AB Haber (25 Şubat 2018)

Anastasiadis Hükümetinin uyguladığı tehlikeli politikalar...Hidrokarbonu kaybedecek miyiz?

Birçok kez Anastasiadis Hükümetinin uyguladığı tehlikeli politikaya ilişkin uyarılarda bulunmuştum. Maalesef bu politikayı aynen sürdürdüler ve Türkiye'nin tüm bu olan biten ile Kıbrıs Rum tarafınca Kıbrıs Cumhuriyeti adına yaptıklarını eli kolu bağlı ve bir seyirci gibi izleyeceğini sandılar. AKEL de dahil olmak üzere tüm siyasi güçlerden bahsediyorum, tümü bugün vücut bulan olasılık ile ilgili olarak bir düşünce geliştirmediler.

Hatta seçim kampanyalarında Sayın Anastasiadis Kıbrıs MEBinde bulunan zenginlikten faydalanma hususunda ağır davranmakla suçlanmışlardı. Tüm bu Kıbrıslı Rum liderler bunları söylerken, D. Hristofyas ile M. A. Talatın bir konuşmasında geçen bir argümana dayanıyorlardı. Bu argüman, hidrokarbondan faydalanmanın Federal Hükümete ait olacağı doğrultusunda idi. Pek tabii bu yönde yazılı bir şey hiçbir zaman imzalanmadı, iki cemaati bağlayan herhangi bir yazılı metin yoktur. Zaten devletin biçimi ne olursa olsun, ulusal kaynaklar her zaman için merkezi hükümete bağlı olur. Ancak burada, Kıbrıslı Rumların Kıbrıs Cumhuriyeti adına uyguladıkları ve Kıbrıs Türk liderliğinin görüşünü bile sormadığı bir politikadan bahsediyoruz. Herkes Kıbrıs Devletinin imzaladığı anlaşmalardan onlarca milyon aldığını biliyor. Fakat bu milyonlar hiçbir yerde gözükmüyor. Belki de Kıbrıs Rum cemaatinin bütçesine aktarılıyor. Kıbrıs Türk cemaati tek bir kuruş dahi almıyor, Kıbrıs Rum liderliğinin mantığına göre, sadece Kıbrıs sorunu çözüldüğü zaman alabilecekler. Tabii Kıbrıs sorunu bir zaman çözülsün * Aksi takdirde bir zaman Kıbrıs Rum iktidarı bu yönde bir karar alırsa alabilecekler...

Şu anda durumlar çok zorlaşmıştır. Türkiye'nin müdahaleleri artık fantezi boyutunda değil, gerçeklik boyutundadır. Her ne kadar Başpiskopos kabadayılık ve deli cesareti taslasa da Kıbrıs Rum cemaatinin teçhizatı bu gerçek olayları savuşturacak durumda değildir. Sayın Anastasiadis'in ortaya koyduğu diplomatik gayretler, Türkiye'yi Kıbrısın MEBindeki 3 numaralı parselden donanma gücünü çekmeye ikna edecek pozisyona getirebilecek mi?

1-Konuyu BM düzeyinde inceleyelim. Kıbrıs Rum liderliği Büyükelçinin orada Genel Sekreter Guterres ile görüşmesi durumunda ondan ne talep edebilir? Pratikte konuşulduğunda, Guterres daimi temsilciye Ben sizi uyarmıştım, Kıbrıs sorununu çözünüz diye. Çözseydiniz tehdittir, gerilimdir kendi başına hallolacaktı. Barış atmosferi içerisinde ve Federal Hükümet olarak kendinizi Türkiye ile Federal Devletin MEBi ile istişare ederken bulabilirdiniz diye söyleyebilir. Sadece batıdaki MEB ile ilgili birkaç bölge şüpheli bölge olarak durabilirdi, ancak BM Deniz Hukuku

Sözleşmesinde öngörüldüğü üzere doğrudan müzakerelerle bu durum çözülebilir veya çözülmezse de yine Sözleşme uyarınca öngörülen Yüksek Mahkemeye başvurulabilir ya da iki devletin ortak kullanım hususunda uzlaşması için iki hakem atanabilirdi. Oysa sorun Kıbrıs sorununun bütünlüklü haline kadar bekleyecek.

2-Anastasiadis Hükümeti Türkiyeyi düzene sokması için Güvenlik Konseyine başvurabilir mi? Bu yapılabilir fakat orada zorluklar meydana çıkacaktır. Bilindiği üzere, Güvenlik Konseyi daimi üyeleri geçmişte üzerine basa basa hidrokarbon servetinin her iki cemaate ait olduğunu belirtmişlerdi. Bu bağlamda sadece Kıbrıslı Rumların değil, Kıbrıslı Türklerin de kazanılacak gelirden ve bunun yönetiminde hakları vardır. Fakat Kıbrıslı Rumlar yalnızca Kıbrıs sorunu çözüldüğü zaman gelirlerin iki cemaat veya farklı ifade etmek gerekirse Federasyonun iki kurucu devleti arasında paylaşılacağını söylüyorlar ve bu hususta ısrar ediyorlar. Başka bir deyişle, Kıbrıslı Rumlar gelirleri alırken ve yönettikleri bölgeyi geliştirirken, Kıbrıslı Türkleri gelirleri almak için bekleyecekler. Kıbrıs Rum liderliğinin bu biçimde ortaya koyduğu bu pozisyon elbette Güvenlik Konseyi tarafından kabul görmeyecektir. BM üyesi olan devlet iki cemaatlıdır ve 1960 yılının Eylül ayında BM Genel Sekreterliğine tevdi edilen anayasa ve kurucu antlaşmalar uyarınca her iki cemaat tarafından yönetilir. Dolayısıyla Güvenlik Konseyinin yapacağı; taraflara ihtiyatlı davranmaya ve sorunu Guterresin Crans Montanada ortaya koyduğu öneriler çerçevesinde müzakere ederek çözmeye davet etmek olacaktır. Yani, Kıbrıs Rum tarafının arzu etmediği biçimde sıfır kararı çıkacak. Bir nokta daha: Öte yandan Sayın Guterres yaptığı açıklamada sadece her iki taraf önerileri üzerinde uzlaşacağı ve kendisini yeni bir konferansı yönetmek üzere davet edeceği zaman Kıbrıs sorunu ile ilgileceğini ortaya koymuştu. Böyle bir konferansın toplanmaması durumunda da başarı perspektifi olmayacaktır. Kıbrıs sorunu da başka bir başarısızlığa açık kapı bırakmayacaktır.

3-Güvenlik Konseyinin iki cemaat liderine hidrokarbon konusunu birlikte ele alıp birlikte yönetme çağrısı yapması mümkündür. Böyle bir şeyi Kıbrıs Rum liderliği kesinlikle arzulamaz. Kıbrıs Rum liderliğinin kullandığı tüm siyasi literatür ve doğal servetten yararlanılmasına ilişkin geçmişte geliştirdiği tüm argümanlar; Kıbrıslı Türkler Kıbrıs sorununda gerekli tavizleri verinceye tek taraflı kullanıma yönelikti. Bu şekilde de kurdukları Kıbrıslı Türkler bu kararı alıncaya dek kendi kurdukları iktidar dağıtılacaktı. Öyle bir durumda daha önce farklı şekilde yöneldiği dinleyici kitlesini ikna edemeyecek tavizler vermek durumunda kalacaktı. Bu noktada, Kıbrıs Rum hükümetinden değil, liderliğinden bahsediyorum, zira tüm siyasi partiler bu politikayı belirlemişlerdi. Kimse bu politikadan farklı bir politika şekillendirmedir. Hal böyle olunca, Anastasiadis Hükümetinin Güvenlik Konseyine başvurmaya cesaret edebileceğinden oldukça şüpheliyim. Çünkü konunun sapma tehlikesi vardır. Türkiyeyi şikâyet etmek için gittikleri yerde taviz vermek ve bugüne kadar uygulamaktan kaçtıkları ve kötüledikleri politikaları uygulamak durumunda kalabilirler.

4-Bir çıkış yolu var mıdır? Evet, vardır. Yeter ki siyasi irade olsun. Sayın Anastasiadis Sayın Akıncı ile derhal bir görüşme talep etmeli ve hidrokarbon konularını ortak yönetecek bir İki Cemaatli Komisyon üzerinde çalışmalıdırlar. Öte yandan, Türkiyeye donanma güçlerini üçüncü parselden çekmesi için çağrı yapmalıdırlar. Buna paralel olarak, her iki ülkenin de çevresinde olan, Kıbrısın kuzeyindeki deniz bölgesinin MEBinin belirlenmesi için Türkiyenin yetkili organları ile görüşmeler yapılması adına direktif vermelidirler. Kıbrıs sorununun nihai çözümüne yönelik bir konferans düzenlenmesi doğrultusunda BM Genel Sekreteri Guterrese yönelmek adına ortak bir kesit bulunması amacıyla müzakerelere başlanmalıdır. Kıbrısın deniz bölgesindeki durumun düzelmesi için başka bir yol yoktur, aksi takdirde mevcut durumun hangi boyutları alabileceği bilinmezdir.

5- Bir de Avrupa Birliği vardır. Bazıları konuyu Avrupa Birliğine taşımamız gerektiğini ve bizim de

üyesi olduğumuz bir örgütün üye devletlerinden destek almak üzere meseleyi en yüksek düzeyde ortaya koymamız gerektiğini belirtiyor. a) Hangi koşullar altında Avrupa Birliğine üye olduğumuzu unutmamalı ve AByi çözümü çimentolayarak nasıl aldattığımızı da aklımızdan çıkarmamalı. Çözümü öyle bir çimentoladık ki çözüm baştan aşağıya çimentoya gömüldü. Bu çimentolama dönemi, sağın iktidardan atıldığı ve AKELin iktidara gelmek için milliyetçi sağa dönerek yoğun Kıbrıslı Türk karşıtı unsurlara yöneldiği dönemdi. Sayın Anastasiadis'in son seçimden başarı ile çıkmasının ardından, Juncker Sevgili Nikosuna bir tebrik mektubu gönderdi ve bu mektupta Kıbrıs sorununun çözümünün ivedi olduğuna işaret etti. Bu durum tüm üye devletleri ilgilendiriyor, çünkü AB □ Türkiye ilişkileri sorununun yanına birçok eklenmiş sorun ekliyor. b) Konuyu Avrupa Devlet ve Hükûmet Başkanları Konseyinde Kıbrıs Cumhuriyetinin haklarının ihlali şeklinde gündeme getirse bile, kendisine her türlü gerilimin en kısa sürede ortadan kalkması adına olabilecek en hızlı biçimde sorunu çözüme kavuşturması gerektiği belirtilecek. Üstelik Kıbrıs çok hassas bir bölgedir ve bu bölge yıllardır yangın yeri gibidir, nasıl bir boyut alacağı da bilinmezdir. Başka bir deyişle, Sayın Anastasidise yeniden diyalog yolu gösterilecek. Pek tabii bu diyalog yolu kendisinin düşündüğü gibi bazı şart ve ön şartlar doğrultusunda bir diyalog yolu olmayacak.

Sonuç

Kıbrıs Rum liderliği tüm siyasi rezervini tüketti ve artık tüm uluslararası politika oyuncuları karşısında artık inandırıcılığı Sisiyi, Ürdün Kralını ve hatta Netanyahu'yu ikna edebilir, fakat kendisinin istediği şeyi bu şekilde başaramaz: Kıbrıs Devleti MEBinde bulunan deniz servetinin yönetiminden Kıbrıslı Türklerin dışlanması. Akılcı bir davranış sergilerse sorunun çözülmesine ilişkin bir yol bulabilir ve sorunun çözülmemesi olarak ilan edilmesinin ardından Kıbrısta bulunan BM güçlerinin adadan ayrılmasının önüne geçebilir. Sorun çözülmemesi olarak ilan edilirse ve BM gücü buradan çekilirse. BM'nin buradaki varlığı muhtemelen bir sekreter ve bir ofis gibi bir şey bırakması olacaktır. Kıbrıslı Rum liderlerin BM ile bir konuda temas edebilmeleri için bir sekreter ve bir ofis yeterli olacaktır.

Kyriacos DJAMBAZIS

Çeviri: Çağdaş Polili-Kıbrıs gazetesi

Kaynak/Source: